

15.8.18

המלצות למכרז גינון לגני ילדים

חצר הגן משמשת מקום שהייה מרכזי עבור ילדי הגן. בחצר הילדים יכולים לשחק, לרוץ, להכיר צמחים, לפגוש חיות בר וליהנות משהייה באוויר הפתוח.

במטרה לאפשר את כל אלה מובאות ההנחיות שלהלן, אותן מומלץ לכלול במכרז הגינון:

1. **תכנון עצים** - יש לנטוע 2 עצים מצלים בגן: 1 בחזית הגן ו-1 בהיקף חצר הגן.
2. **תכנון צומח** - בהיקף חצר הגן יש לתכנן ערוגה ברוחב 60 ס"מ לפחות לצמחייה נמוכה.
3. **שתילת צמחייה מקומית וצמחי תועלת** - מומלץ שמרבית הצמחים בגן יהיו צמחים מקומיים (לא רעילים וחסכוניים במים), צמחי תבלין וצמחים מושכי פרפרים וציפורים - ראו נספח. יש לצמצם גינון בצמחי נוי חסרי ערך סביבתי.
4. **אין לגנון במיני צמחים פולשים** (כמפורט במסמך "צמחי הנוי הזרים הלא רצויים בישראל" הנמצא באתר: http://www.sviva.gov.il/subjectsEnv/NatureBiodiversity/Invasive_Species/Plants/Pages/ForeignPlants.aspx).
5. **אין להדביר עשבייה באמצעות קוטלי עשבים**. טיפול בצמחיה חד שנתית ייעשה בניכוש ידני או ע"י חרמש מכאני בתיאום עם הגנת.
6. מומלץ לשמר שטח חשוף לשמש ישירה למטרת הקמת **גינת ירקות ותבלינים**.
7. יש להתקין **צנרת מתאימה** בשטחים המגוננים ובגינת הירק עם נקודת מים סמוכה.
8. מומלץ **לשתול לאורך גדר הגן צמחיה מטפסת מקומית** דוגמת זלזלת הקנוקנות, חבלבל כפני, יערה איטלקית, אפון קפת, אפונה תרבותית.
9. **מומלץ לשלב חיפוי** של רסק גזם או שבבי עץ נקי בין הצמחים לאחר השתילה בעובי 10 ס"מ לפחות.
- יש **להשאיר חיפוי קרקע** (עלים יבשים) בשולי הגן וסמוך לשיחים.
10. **פסולת אורגנית וגזם** מומלץ למחזר באמצעות קומפוסטר הניצב בפינה ייעודית בחצר הגן. גזם עודף יש לפנות ע"פ תנאי פינוי גזם ברשות המקומית.
11. **שימוש במפוח עלים** ייעשה ע"פ החוק ובעת שהילדים נמצאים במבנה הגן כמפורט בקישור הבא: <http://www.sviva.gov.il/YourEnv/CountyTelAviv/Projects/Pages/LeafBlowerNoiseReduction.aspx>

בברכה,

יעל הרטמאיר

אקולוגית האיגוד

איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי

נהריה עכו כרמיאל מעלות-תרשיחא מטה-אשר מעלה יוסף משגב אבו סנאן ג'וליס ינוח-ג'ת
כפר יסיף מעיליא מזרעה כפר ורדים שלומי פסוטה מגדל תפן

נספח: צמחי בר לגינון וצמחים לגינת פרפרים

1. עצים וצמחי בר המומלצים לגינון (נדרשת בחינת התאמה לאקלים ולקרקע)

עצי בר ועצי פרי: כליל החורש, אגס סורי, עץ תות זכר (להצללה), עץ תות נקבה (לשצ"פים), רימון מצוי, אדר סורי.

שיחי בר: אלת המסטיק, אשחר רחב עלים (זכר), שיח אברהם מצוי, לוטם שעיר, לוטם מרווני, אזוב מצוי, מרווה משולשת, מרווה מצויה, מרווה ריחנית, מרווה מנוצה, מרווה יהודה, געדה מצויה, געדה כרתית, הדס מצוי, יערה איטלקית, זוטה לבנה, מורן החורש, קורנית מקורקפת, צתרה ורודה, כתלה חריפה, אשבל מפסק, פיגם מצוי, קריתמון ימי, עכנאי שרוע, גולנית ערב, שמשון סגלגל, עפרית אירופית, חבלבל השיח, פרסיון גדול.

רב שנתיים מקומיים: שלהבית דביקה, חוטמית זיפנית, פעמונית קיפחת, זקניים, זיפנוצה מחוספס (אין להשתמש בזיפנוצה ארגמני ולא בזיף-נוצה ריסני), נשרן מכחיל, שעורת הבולבוסין.

גיאופיטים מקומיים (לשתילה באזורים ללא השקיה): עירית גדולה, צבעוני ההרים, חבצלת קטנת פרחים, סיפן התבואה, כלנית מצויה, נורית אסיה, שום משולש, שום האבקנים, שום גבוה, כדן קטן פרחים, צהרון מצוי.

חד שנתיים מקומיים (לשתילה באזורים ללא השקיה): קחוון מצוי, קחוון הגליל, קחוון אי"י, דרדר כחול, פשתה שעירה, ציפורנית מצרית, כרמלית נאה, נורית המלל, דם המכבים האדום, ציפורן נקוד, זעזועית גדולה, מרווה דגולה.

צמחי בר נוספים המומלצים בגינון ניתן למצוא בקישור הבא: <http://www.ginnun.com/recommende.html>

2. צמחים לגינת פרפרים חסכונית

עצים ושיחים - מורן החורש, הבה, יערה איטלקית, רוזמרין, בת עפרית שעירה, שיח אברהם.

רב שנתיים - סביון מלבין, אזוביון מנוצה, עדעד כחול, עדעד קנרי, אגפנתוס, ורבנה ארגנטינאית, ויטדינייה אוסטרלית, אכילאה אלף עלה, ורוניקה משובלת, ורוניקה משתרעת, טרכליום כחול, מרווה צחורה, פלרגון קרקפתי לבנדר לס (ללא קרינה ישירה), פיגם מצוי (צמח פונדקאי), חד-אבקן אדום (צמח פונדקאי), אשחר רחב עלים (זכר, צמח פונדקאי).